

قلمرو زبانی 5.5

بارم

1

متن زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید:

« مولانا به همت شیخ صلاح الدین زرکوب و شیخ حسام الدین، یاران نزدیک خود، به نشر معارف الهی مشغول شد و مثنوی معنوی را در این ایام نوشت. او می سرود و حسام الدین می نوشت »

الف) گروه اسمی « یاران نزدیک خود » کدام یک از نقش های تبعی رو به رو را دارد؟
 الف: بدل ب: معطوف
 ب) در عبارت " شیخ حسام الدین " کدام واژه شاخص است؟
 پ) نقش دستوری کلمات خط کشیده را در جمله بالا مشخص کنید.

0/5

0/5

0/5

2

جمله ی « « وی به تهران و ری قاصدی چابک را فرستاده بود. » » را **مجهول** کنید.

0/5

3

در جمله ی زیر دو قید بیابید. (بیش از دو مورد مجاز نیستید)

در شرایط سخت و طاقت فرسای اسارت حتماً باید کاری می کردیم که زمان بگذرد. فقط با امید دلمان روشن می شد.

0/5

4

معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید.

الف) گنج معرفت تعبيه خواهم کرد ب) فروماند در لطف و صنع خدای پ) پای راست افگار شد.

0.75

5

نادرستی‌های املایی را در نمونه‌های زیر بیابید و درست آن‌ها را بنویسید.

الف: به ترانه های شیرین و بهانه های زرین / بکشید سوی خانه مه خوب خوش لغا را
 ب: بانگ و هزاهز و قریو خاست.

1

6

املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.

الف) نادره کبکی به جمال تمام / شاهد آن (روزه - روضه) ی فیروزه فام

0.25

7

در بیت " سرنشتر عشق بر رگ روح زدند / یک قطره فروچکید و نامش دل شد " وصفی یا اضافی بودن گروه های داده شده را بنویسید

الف) رگ روح ب: یک قطره

0/5

8

در گروه اسمی مشخص شده هسته و نوع وابسته پیشین را مشخص کنید.

کدام دانه در زمین فرو رفت که نرست / چرا به دانه ی انسانیت این گمان باشد

0/5

قلمرو ادبی 3.5

9

نخست بیت را بخوانید، سپس به پرسش‌ها پاسخ دهید.

کزین پس به کنجی نشینم چو مور که روزی نخوردند پیلان به زور

الف: مور نماد چه کسانی است؟ ب: قافیه در این بیت چه آرایه ای دارد؟

0.5

10	<p>در هر یک از عبارات های زیر یکی از آرایه های داده شده را بیابید و توضیح دهید. یک آرایه اضافه است.</p> <table border="1"> <tr> <td>الف) من نهایت بُعد اختیار کردم که قربت را خطر بسیار است</td> </tr> <tr> <td>ب) برای من قصه های شیرینی می گفت که آنها را از مادر بزرگم به یاد داشت.</td> </tr> <tr> <td>پ) هرگز وجود حاضر غایب شنیده ایی من در میان جمع و دلم جای دیگر است</td> </tr> </table>	الف) من نهایت بُعد اختیار کردم که قربت را خطر بسیار است	ب) برای من قصه های شیرینی می گفت که آنها را از مادر بزرگم به یاد داشت.	پ) هرگز وجود حاضر غایب شنیده ایی من در میان جمع و دلم جای دیگر است	1.5
الف) من نهایت بُعد اختیار کردم که قربت را خطر بسیار است					
ب) برای من قصه های شیرینی می گفت که آنها را از مادر بزرگم به یاد داشت.					
پ) هرگز وجود حاضر غایب شنیده ایی من در میان جمع و دلم جای دیگر است					
11	نام پدید آورنده ی کتاب تحفه الاحرار بنویسید.	0.5			
12	وجه شبه و ادات تشبیه را در بیت مشخص کنید و توضیح دهید	0/5			
13	<p>شعر حفظی</p> <p>مصراع دوم بیت را بنویسید.</p> <p>زین همرهان سست عناصر دلم گرفت</p>	0/5			
قلمرو فکری 6					
14	<p>سروده ها و نوشته های زیر را بخوانید و به فارسی روان معنی کنید.</p> <p>الف) اگر لطفش قرین حال گردد / همه ادبارها اقبال گردد</p> <p>ب) هنر آن بود که کشتی های دیگر به او نزدیک بودند.</p> <p>پ) چو چنگش رگ و استخوان ماند و پوست</p> <p>ت) ابلیس را چون در دل آدم بار ندادند، مردود همه ی جهان گشت.</p> <p>ث) چو لشکر گرد بر گردش گرفتند / چو کشتی بادپا در رود افکند</p>	0/75 0/5 0/5 0/5 0.75			
15	<p>مفهوم</p> <p>1: مفهوم کلی بیت « به ترتیبی نهاده وضع عالم/که نی یک موی باشد بیش و نی کم»؟</p> <p>2: بیت «در آن تاریک شب می گشت پنهان/فروغ خرگه خوارزمشاهی به چه اشاره دارد؟</p> <p>3: مفهوم کنایه ی مشخص شده در بیت « بیچارگی ورا چو دیدند / در چاره گری زبان کشیدند » چیست؟</p> <p>4: " جامه " در «امیر از آن جهان آمده به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید.» یعنی چه؟</p> <p>5: با توجه به درس ذوق لطیف کنایه ی عبارت " سراچه ی ذهنم آماس می کرد " را بنویسید.</p> <p>6: مولانا در بیت «برای من مگری و مگو دریغ دریغ/ به دام دیو دریغ درافتی دریغ آن باشد» چه چیزی را مایه ی دریغ می داند؟</p>	0.5 0.5 0.5 0.5 0.5 0.5			